

รายงานผลการดำเนินงาน

สถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์นาทวี

ประจำปีงบประมาณ 2556

(ตุลาคม 2555 – มีนาคม 2556)

รายงานผลการดำเนินงานของสถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์นาทวี

ประจำปีงบประมาณ 2556

1. ประวัติความเป็นมา

สถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์นาทวี ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2535 ณ หมู่ที่ 1 ตำบลคลองทราย อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ประมาณ 352 ไร่ ปัจจุบันมีการแบ่งใช้ประโยชน์ของพื้นที่ออกเป็นส่วนต่างๆ อาทิ พื้นที่แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์จำนวน 101 ไร่ พื้นที่ป่าโปร่ง โรงเรือนเลี้ยงสัตว์และอาคารต่างๆ จำนวน 44 ไร่ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันจำนวน 70 ไร่ พื้นที่ป่าธรรมชาติจำนวน 137 ไร่ ในช่วงที่ผ่านมาสถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์นาทวี มุ่งเน้นการเลี้ยงโคนมเป็นหลักซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูงและมีปัจจัยเสี่ยงค่อนข้างสูงทั้งในด้านการจัดการแปลงหญ้า อาหารข้น และการจัดการแหล่งน้ำ แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่ของสถานีฯ ไม่เหมาะสมกับการปลูกสร้างแปลงหญ้าเนื่องจากสภาพดินเป็นดินร่วนปนทรายมีอินทรีย์วัตถุค่อนข้างต่ำ ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตของโคนมของสถานีฯต่ำ ประกอบกับปัจจุบันการจำหน่ายน้ำนมดิบจะต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้รายได้ที่ได้รับไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต ดังนั้นภาควิชาฯ จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาสถานีฯ จากการเลี้ยงโคนมมาเป็นเลี้ยงโคพื้นเมืองและโคเนื้อผสมผสานกับการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นการใช้พื้นที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถสนับสนุนการเรียน การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการด้านการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้องผสมผสานกับการปลูกปาล์มน้ำมัน อีกทั้งยังทำให้สถานีฯ มีรายได้เพื่อการพึ่งตนเอง และสามารถพัฒนาต่อไปได้ในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

2.1 สนับสนุนการศึกษาและวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคพื้นเมืองผสมผสานกับการปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้งในด้านการพัฒนาสายพันธุ์ อาหารและการจัดการในด้านต่างๆ รวมทั้งรองรับงานวิจัยของคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.2 เพื่อใช้รองรับงานการเรียนการสอนบางรายวิชา อาทิ วิชาการผลิตโคนม – โคเนื้อ วิชาผสมเทียม

2.3 เพื่อใช้เป็นแหล่งรองรับการฝึกงานฟาร์มของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาเกษตรศาสตร์ และสัตวศาสตร์

2.4 เพื่อใช้เป็นแหล่งพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์โคพื้นเมืองไทยคู่เกษตรกรในอนาคต

2.5 เป็นสถานที่บริการวิชาการ ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคพื้นเมือง โคเนื้อ ผสมผสานกับการปลูกปาล์มน้ำมันแก่เกษตรกร

ภาพที่ 1 แปลงหญ้าและรั้วลวดหนามที่ปรับปรุงเพื่อใช้เลี้ยงโคพื้นเมือง (40 ไร่)

ภาพที่ 2 แปลงหญ้าและรั้วลวดหนามที่ปรับปรุงเพื่อใช้เลี้ยงโคพื้นเมือง (60 ไร่)

6.2 ดำเนินการจัดซื้อโคพื้นเมืองเข้ามาเลี้ยงจำนวน 49 ตัว วงเงิน 458,190 บาท รวมทั้งโคที่มีอยู่เดิม 6 ตัว และโคเพศผู้ที่ฆ่าตัดฝังก่ออาหารถาวร จำนวน 5 ตัว และรอบปีที่ผ่านมามีลูกโคคลอดใหม่จำนวน 5 ตัว ตามรายละเอียดในตารางที่ 1 และภาพที่ 3 - 5

ตารางที่ 1 จำนวนโคพื้นเมืองของสถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์นาทวี (ข้อมูลวันที่ 31 มีนาคม 2556)

ลูกโค (ตัว)		โครุ่น(ตัว)		โคพ่อพันธุ์ (ตัว)	โคที่ฆ่าตัดฝังก่ออาหาร (ตัว)	โคขุนเพศผู้ (ตัว)	โคสาว (ตัว)	แม่โค(ตัว)	รวม (ตัว)
เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย						
3	2	9	8	3	5	5	16	14	65

ภาพที่ 3 โคที่ฆ่าตัดฝังก่ออาหารถาวร

ภาพที่ 4 พ่อพันธุ์โคพื้นเมือง

ภาพที่ 5 ฝูงโคพื้นเมือง

6.3 แผนการดำเนินการปลูกปาล์มน้ำมัน

เริ่มดำเนินการปลูกในช่วงกลางเดือนตุลาคม 2554 ในพื้นที่ประมาณ 70 ไร่ จำนวน 1500 ต้น ใช้ระยะปลูก 9*9 เมตร ปัจจุบันต้นปาล์มน้ำมันมีอายุประมาณ 1 ปี 5 เดือน มีการจัดการสวนปาล์มค่อนข้างดีทั้งการใส่ปุ๋ย การกำจัดวัชพืช การไถพรวนดินในแถวต้นปาล์ม การจัดการด้านอื่นๆ ต้นปาล์มเจริญเติบโตดีพอสมควร มีหนูเข้าทำลายบ้างเล็กน้อยประมาณ 3 – 4 เปอร์เซ็นต์ และมีต้นตายจากสภาพความแห้งแล้งเนื่องจากสภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์จึงต้องมีการจัดการในส่วนของปุ๋ย ทั้งปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ดังแสดงในภาพที่ 6 – ภาพที่ 9

ภาพที่ 6 การปรับปรุงพื้นที่สำหรับสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันและการเตรียมดินก่อนปลูก

ภาพที่ 7 ต้นกล้าปาล์มน้ำมันแรกปลูก

ภาพที่ 8 ต้นปาล์มน้ำมันอายุ 1 ปี

ภาพที่ 9 ต้นปาล์มน้ำมันอายุ 1 ปี 6 เดือน

ภาพที่ 10 ต้นปาล์มน้ำมันอายุ 1 ปี 6 เดือน

7. แผนการดำเนินงานในปี 2556 (เมษายน 2556 – ตุลาคม 2556) มีดังนี้

7.1 เปิดป่าเพื่อปลูกป่าลุ่มน้ำมัน ในพื้นที่ประมาณ 80 ไร่

7.2 จัดซื้อพันธุ์ป่าลุ่มน้ำมัน พร้อมปลูก และใส่ปุ๋ย

7.3 ขออนุมัติจัดซื้อโคพื้นเมืองเพิ่ม

7.4 ขออนุมัติซ่อมแซมอาคารสำนักงาน หอพักนักศึกษา บ้านพักข้าราชการ และบ้านพักคนงาน

7.5 ดำเนินการปรับปรุงแปลงหญ้า และกั้นรั้วแปลงหญ้า โดยมีรายละเอียดของการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 2 ทั้งนี้การดำเนินงานตามแผนในข้อที่ 7.1 – 7.5 อยู่ในระหว่างการขออนุมัติงบประมาณจากเงินรายได้สะสมสำนักงานอธิการบดี วิทยาเขตหาดใหญ่

ตารางที่ 2 แผนการดำเนินงานของสถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์นาทิวในปีงบประมาณ 2556

(เมษายน 2556 – ตุลาคม 2556)

ที่	แผนงาน	ปีงบประมาณ 2556												
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1	เปิดป่าเพื่อปลูกป่าลุ่มน้ำมันในพื้นที่ประมาณ 80 ไร่									←				→
2	จัดซื้อพันธุ์ป่าลุ่มน้ำมัน จ้างปลูก และปุ๋ย											←		→
3	จัดซื้อโคพื้นเมืองเพิ่ม											←		→
4	ซ่อมแซมอาคารสำนักงาน หอพักนักศึกษา บ้านพักข้าราชการ บ้านพักคนงาน									←				→
5	ดำเนินการปรับปรุงแปลงหญ้า และกั้นรั้วแปลงหญ้า									←				→